GILLETTE & L'ORÉAL,

WOMEN USA

VOL. V

North Carolina • North Dakota • Ohio • Oklahoma
Oregon • Pennsylvania • Rhode Island • South Carolina

FERDINANDO FREGA

GILLETTE & L'ORÉAL, WOMEN USA — VOL. V

Noord-Carolina, Noord-Dakota, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, Zuid-Carolina. De vijfde etappe van de Amerikaanse oversteek, van kust tot kust en terug.

Hoofdstuk nul — gedeelde opening

Dit openingshoofdstuk is gemeenschappelijk voor alle zes delen van Women of the United States. Het staat hier volledig, en ingeklapt, zodat de reeks achter elkaar gelezen kan worden zonder herhaling.

HOOFDSTUK NUL

Hier is de wereld geen gebied: ze is een grens. De Noordpool verwelkomt niet, vergeeft niet, laat geen ruimte voor fouten. Het wit heerst als een absolute macht, stil en zonder geheugen. Temperatuur is geen meteorologisch gegeven: ze is een roofdier. De nacht duurt maanden, verplettert gedachten, vervormt de contouren van mensen, slokt hun wil op.

De gemeenschappen zijn weinig talrijk, klein en gesloten. Inuit, Yupik, Arctische volken leven waar niemand zou kiezen te blijven. Hier is ieder individu onmisbaar voor het overleven van de groep. Ben je niet nuttig, dan word je een last. En wie een last wordt, verdwijnt in de stilte, in de sneeuw, in de logica van een omgeving die geen concessies doet.

De wetenschappelijke bases voegen er een ander soort kou aan toe: die van de hiërarchieën. Hier is een vrouw een zeldzame aanwezigheid, een afwijking die zich moet aanpassen of bezwijken.

Op deze plek bestaat het begrip “verdwijning” niet. Er is alleen het wit dat alles uitwist.

Inuit- en Yupikvrouwen

Het Arctische meisje wordt niet verwend: ze wordt voorbereid. Ze leert al vroeg de kou, de duisternis en de honger te weerstaan. Ze moet nuttig worden voor de clan, want hier is identiteit niet persoonlijk. Ze is functioneel. De vrouw draagt de last van gezin en gemeenschap: voedsel, vuur, kinderen, huiden, zorg. Niemand praat over rechten. Niemand praat over kwetsbaarheid. Depressie bestaat, maar ze heeft geen naam. Geweld bestaat, maar het heeft geen getuigen.

Vrouw van de wetenschappelijke bases

Opgeleid, bekwaam, gewend aan discipline. Ze komt als onderzoekster, technica en arts. Ze ontdekt al snel dat de Noordpool geen diploma’s erkent. Hier telt alleen mentale hardheid. Mannelijke hiërarchieën overheersen haar, en elk teken van zwakte wordt als zwakte uitgelegd. Het is een omgeving waarin kracht niet genoeg is: er is extreme zelfbeheersing nodig.

Westerse vrouw “van buiten”

Opgegroeid in vrijheid, komt ze aan in de overtuiging dat ze de kou kan overwinnen. Maar de plek breekt haar: eenzaamheid, piepkleine ruimtes, eindeloze stiltes. De bases zijn geen gemeenschappen, het zijn mechanismen. En een vrouw, binnen een mechanisme dat door mannen is ontworpen, moet vechten om niet te verdwijnen.

De reis naar de rand van de wereld

Mijn buurman, Antonio, die iedereen Nino noemde, praatte al jaren over de Noordkaap, de middernachtzon, de maanden zonder duisternis. Het was een droom die hij in zijn zak bewaarde, als iets onmogelijks. Op een ochtend in mei belde ik bij hem aan en zei alleen dit: “Pak je koffer. Over een uur ben ik terug. Over 30 dagen zijn we weer thuis.” Hij keek me aan, verrast, blij. Zijn vrouw vroeg bezorgd wat we van plan waren. “Een droom najagen”, antwoordde ik.

We stapten in de auto. Onze vrouwen keken ons aan alsof we gek waren. Maar deze reis was echt. Nino zat al vol vragen. “Waar gaan we heen? Hoeveel geld moet ik meenemen?” “Rustig maar”, zei ik tegen hem. “Over 54 uur zijn we er. Maar 5.000 km. We zitten in de nieuwe Range Rover. Geniet van de rit.”

Elke 300 km moest ik stoppen: hij, twaalf jaar ouder dan ik, had zijn eigen ritme. Ik had water en drinken; hij had koffie en lichamelijke behoeften. En hoe verder we kwamen, hoe meer hij over zijn leven vertelde. Dingen die ik nooit had geweten als die eindeloze weg er niet was geweest.

Twee mannen alleen in een auto die het altijd over vrouwen hebben. Hij had alleen zijn eigen vrouw gekend. Ik lachte. Ik stelde hem gerust: “Wij zijn net zo.”

Hij vroeg me hoe ik het volhield om bij mijn verstand te blijven terwijl ik 60 uur reed. Ik vertelde hem over Rusland, toen ik op mijn 22e 51 uur reed om een vrouw te ontmoeten die ik nog nooit had gezien. “Afstanden zijn geen grenzen”, zei ik tegen hem, “het zijn excuses. Ik heb er nooit gehad.”

De aankomst in het wit

We reden Noorwegen binnen. Een herberg langs de weg. Daar zouden we de auto achterlaten en per slee verdergaan.

De gids was ingepakt, ondoordringbaar. Toen ze haar bril afzette, ontdekte ik dat het een vrouw was. Een Noorse vrouw, zwijgzaam, direct, ijzig. Nino in het midden van de slee, zij voorop, ik met mijn 190 cm achteraan, als hekkensluiter.

Het was nog licht. Mijn horloge gaf de tijd aan, maar zei me niet of het nacht of ochtend was. Het was middernachtzon. We hadden de Noordkaap bereikt.

Nino huilde. Hij omhelsde me. Ik zei lachend tegen hem: “Pas op… straks denken de mensen nog dat we homo zijn.” We lachten, maar we stonden aan de rand van de wereld.

Toen kwam de vrieskou: –52 °C.

De toegang tot het echte Noordpoolgebied

Ze brachten ons naar een metalen container om ons om te kleden. Loodzware, gewatteerde pakken, gesloten met ingewikkelde ritsen.

Ik betaalde de gids. Nino werd ondergebracht in een iglo met een paar mannen; ik in een andere bij een gezin: een oude man, tussen de 70 en de 80, en drie vrouwen tussen de 30 en de 50.

Het was een gesloten wereld. Eenvoudig. Rauw.

De man hield zich afzijdig. De vrouwen hielden het tempo erin. En de wc was een heuveltje vijf meter van de iglo: de poep bevroor voordat hij de grond raakte. Mijn eerste plas werd een gele Arctische ster. Het was het Noorden dat me begroette.

De vrouw van middelbare leeftijd, Magi, sprak een beetje Engels. De rest waren gebaren, ogen, handen. De taal van de kou.

Toen ik niet zeker wist hoe ik het pak moest gebruiken, raakte zij, zonder erbij na te denken, mijn kruis aan om me een verborgen rits te wijzen. Er was geen kwade bedoeling, geen gêne: alleen functie. Overleven.

De drie dagen in de iglo

Ze brachten eten. Gerookte vis, rauwe vis, levertraan van kabeljauw, walvisbuik. En haaienballetjes. Er was geen keus. Er was geen alternatief. Het was wat de natuur geeft.

Toen dronk ik: een rode vloeistof. Ik dacht dat het wijn was. Het was gefilterd, gekookt, gezoet walvisbloed. Ik dronk het. Het gaf me een kracht die ik nooit eerder had gevoeld. Een oerenergie. Ik dacht dat het cocaïne was. Nee. Het was het Noorden dat het lichaam binnendrong.

De vrouwen keken naar me. De oude man ging op jacht. Ik rustte en dronk bloed. Drie dagen zonder telefoon, internet, computer, zonder Nino. Alleen ik en zij.

Er was geen nacht. Alleen licht, vuur, ijs en adem.

De drie vrouwen gingen liggen om te slapen. Ik zocht een plekje. De jongste stak haar arm op en gebaarde dat ik dichterbij moest komen. Ze barstten in lachen uit. Ik begreep het niet. Ze zeiden dat ik hun “Kerstmis” was.

Een manier om te zeggen dat ik was aanvaard.

Ik probeerde hun wat geld te geven als dank. Ze weigerden. Ze wilden alleen een omhelzing. En een paar woorden in het Calabrees om zich dichterbij te voelen.

Daar begreep ik de waarde van echte geschenken: die je niet kunt kopen of verkopen.

Het afscheid van de gids

Na drie dagen kwam de gids. Ze sprak een uur lang met de drie vrouwen. Ik stond buiten. Ik begreep niet wat ze zeiden. Het was mijn zaak niet. Het was hun taal, hun wereld, hun wet.

In de container, terwijl ik me uitkleedde, kwam de gids binnen. Nieuwsgierig. Direct. Noords. Ze omhelsde me stevig. Ze kuste me. Haar huid was zo wit als melk. Haar ogen waren zo blauw als de augustushemel.

Ze vroeg me haar mee te nemen. Ze zou alles hebben gedaan om uit die wereld weg te komen.

Ik glimlachte respectvol. Ik kon het niet. Ik mocht het niet.

Ik liet haar maar één belofte na: “Als je iets nodig hebt, schrijf me een brief. Ik zal je helpen.” Zelfs het geld weigerde ze. Ze was een mooie vrouw, maar eenzaam. Een eenzaamheid die je van ver niet ziet. Een eenzaamheid die de kou niet vergeeft.

De terugkeer naar huis

We gingen Nino ophalen. Hij was dolgelukkig. Hij wilde niet terug. Maar ik had een afspraak met zijn vrouw.

Hij vertelde iedereen over zijn drie dagen. Ik zweeg. Ik heb nooit iets gedeeld met de mensen. Alleen met het papier.

En zo, terwijl Nino terugkeerde naar zijn wereld, was ik al onderweg naar een andere. Een andere bestemming. Een andere ontmoeting.

Welkom.

Epiloog

Het Noorden neemt je niet: het verandert je. En het geeft je nooit

heel terug. Mannen komen naar de Noordpool op zoek naar licht, stilte, foto's, dromen. Vrouwen blijven om te overleven.

Mannen vertellen wat ze hebben gezien. Vrouwen zwijgen over wat ze hebben meegemaakt.

Mannen keren terug. Vrouwen blijven. Ze blijven in de kou, in huizen van sneeuw, in stiltes die niemand hoort. Ze blijven om gemeenschappen te steunen die hen niet eren. Ze blijven om kinderen, ouderen, vreemden te beschermen. Ze blijven onzichtbaar.

Ik heb van daar maar één herinnering meegenomen: een mooie, ongelooflijk mooie vrouw, maar alleen. Niet in romantische zin. In menselijke zin. In tragische zin.

Beschouwing

Het Noorden doodt het lichaam niet. Het doodt de aanwezigheid. En wat overblijft is wit: een plek waar vrouwen tegelijk leven en verdwijnen.

Daarom schrijf ik. Omdat extreme plekken hun eigen verhaal niet vertellen. En wie er doorheen reist, kan zich de luxe niet veroorloven te zwijgen.

Ik niet. Ik niet. Mijn land heeft me gebaard, en de rest van de wereld ontvangt me niet als gast, maar als familie.

Vanuit de absolute witheid van het Noorden daalde ik af in de absolute verwarring van de Verenigde Staten.

VERENIGDE STATEN VAN AMERIKA

De onmogelijke opdracht

Achttien jaar werken voor een Amerikaans bedrijf geeft je iets wat geen ander bedrijf ter wereld je kan geven: een werkcultuur, procedures, een duidelijke missie en een systeem van waarden die geen theorie zijn — ze zijn dagelijkse praktijk. Ze leggen ze je niet uit; ze bouwen ze voor je. En ze doen het zonder je toestemming te vragen.

Ik zat op het kantoor in New York toen me een baan werd aangeboden die ik me nooit had voorgesteld. Geen promotie. Geen overplaatsing. Een experiment.

Een vertrouwelijk programma, opgezet om een model van menselijke relaties binnen de Verenigde Staten te valideren. Ze hadden geen managers, psychologen of trainers gekozen. Ze hadden mensen gekozen met een bepaald soort ervaring uit de echte wereld. En mijn naam kwam naar boven — ook al zat ik al achttien jaar in de verkoop. Ze keken niet naar de functie: ze keken naar de geest.

De test was eenvoudig uit te leggen en buitengewoon moeilijk te voltooien:

de 50 Amerikaanse staten bezoeken in één jaar, waarbij ik zelf de steden koos en in elke stad minstens een week bleef.

De laatste twee weken zouden een verplichte vakantie zijn. Zij zouden alle kosten dragen. Ik hoefde alleen te leven, te observeren, te begrijpen en elke maandag een verslag in te leveren. Een menselijk, droog, nauwkeurig verslag.

Ik tekende het contract. Ik liet het thuis weten. Ze vroegen niets. Ze wilden alleen weten of de maandelijkse bevoorrading was aangekomen. Ik stond op het punt een jaar Amerika tegemoet te gaan. Zij, zoals altijd, gingen de volgende maand tegemoet.

Voor de zekerheid werd mijn salaris rechtstreeks op mijn bankrekening in Italië gestort. Het was een beleefde manier om me te zeggen: “Doe niets doms. Leef met wat je hebt. Eens kijken wie je echt bent.”

Pas vijftien jaar later kreeg ik toegang tot mijn oorspronkelijke verslagen, de analyses en het materiaal dat ze over mij hadden verzameld. Daaruit is dit boek geboren. Ik kreeg toestemming om het te publiceren, op één voorwaarde: nooit het bedrijf noemen dat de opdracht gaf.

Het doet er niet toe. Dit verhaal gaat niet over logo’s. Het gaat over een man in een land dat onmogelijk te begrijpen is als je het niet zelf meemaakt.

Begin ik bij het verste punt?

De logische keuze was te beginnen aan de randen, niet in het midden. Om twee eenvoudige redenen:

1. Ik kwam vers uit het experiment: grote helderheid, maximale aandacht.

2. Door bij het uiterste te beginnen kon ik de koers bijstellen en de reis netjes afronden.

Ik hoefde niet in Boston of Chicago te beginnen. Ik moest bij een grens beginnen. Bij een plek die alleen op papier Amerika was.

Ik koos Juneau, de hoofdstad van Alaska. Geïsoleerd. Alleen bereikbaar per boot of vliegtuig. Een stad die van niemand is. De

perfecte plek om te beginnen.

Middelen optimaliseren

Voor mijn vertrek deed ik wat een Amerikaan het meest respecteert: ik organiseerde me als een professional, niet als een toerist.

Ik belde drie van de populairste luchtvaartmaatschappijen, die met de grootste binnenlandse netwerken. In minder dan een uur kocht ik een boekje met vijftig binnenlandse vluchten met 60% korting.

Geen tijdslimieten. Geen daglimieten. Geen beperkingen. Maar één voorwaarde: ze binnen een jaar gebruiken.

Hetzelfde deed ik met hotelketens, Uber Taxi's en autoverhuurbedrijven, en daarna maakte ik een behoorlijk schema van de etappes, de werkwijzen, maar niet van de tijden.

Ik was klaar.

Het was mijn eerste echte succes. Het eerste teken dat ik wist hoe ik me moest bewegen. Amerika beloont wie handelt, niet wie wacht.

Toen het bedrijf de transactie zag, deed het wat een Amerikaanse cultuur altijd doet: het controleerde de betrouwbaarheid.

Was ik in staat een jaar van voortdurende verplaatsingen aan te kunnen? Was ik in staat om te gaan met onvoorziene gebeurtenissen, afstanden en noodgevallen? Was ik zelfstandig?

Daarom regelde ik voor mijn vertrek nog een cruciaal detail:

Ik zorgde ervoor dat ik op mijn creditcard een maandelijkse kredietlimiet had van minstens $ 100.000.

Het was niet bedoeld om uit te geven. Het was bedoeld om te laten zien dat ik het kon beheren. Amerikanen denken zo: als je geen autonomie hebt, heb je geen vrijheid. En als je geen vrijheid hebt, kun je niet worden beoordeeld.

Vanaf dat moment was het programma geen opdracht meer. Het was een missie.

EN NU GAAN WE ECHT OP REIS

Alaska hoort alleen geografisch bij de Verenigde Staten. Het is een andere wereld.

Het is de plek waar vrouwen spoorloos verdwijnen. Waar een aangifte nooit haar bestemming bereikt. Waar steden niet meer zijn dan beschaafde eilanden midden in een woest continent.

Juneau was mijn eerste test: een hoofdstad zonder wegen die haar met de rest van het land verbinden. Een stuk Amerika dat niet als Amerika voelt.

Hier begon ik iets te begrijpen: de reis zou niet geografisch zijn. Ze zou menselijk zijn.

BLOK 1 (Deel I)

Alabama – Alaska – Arizona – Arkansas – Californië – Colorado – Connecticut – Delaware – Florida – Georgia

BLOK 2 (Deel II)

Hawaï – Idaho – Illinois – Indiana – Iowa – Kansas – Kentucky – Louisiana – Maine – Maryland

BLOK 3 (Deel III)

Massachusetts – Michigan – Minnesota – Mississippi – Missouri – Montana – Nebraska – Nevada – New Hampshire – New Jersey – New Mexico

BLOK 4 (Deel IV)

New York – Washington

BLOK 5 (Deel V)

Noord-Carolina – Noord-Dakota – Ohio – Oklahoma – Oregon – Pennsylvania – Rhode Island – Zuid-Carolina

BLOK 6 (Deel VI)

Zuid-Dakota – Tennessee – Texas – Utah – Vermont – Virginia – West-Virginia – Wisconsin – Wyoming

NOORD-CAROLINA

Noord-Carolina is een staat die op twee sporen leeft. Aan de ene kant het “nieuwe Amerika”: universitair onderzoek, technologie, startups, artsen, ingenieurs, onderzoekers en moderne, groeiende steden. Aan de andere kant het “oude Amerika”: – arm platteland – afgelegen gemeenschappen – zware tradities – lichamelijk werk – verre gezondheidszorg – nog altijd starre rollen. Ze leven niet samen. Ze negeren elkaar. Vrouwen verdwijnen hier afhankelijk van waar ze geboren zijn: – in de moderniteit, door druk en concurrentie– op het platteland, door isolement en traditie– in de middelgrote steden, door onderbetaald werk en gebrek aan voorzieningen– in de historische zwarte gemeenschappen, door een dubbele strijd: die van ras en die van gender.

Noord-Carolina is beleefd aan de oppervlakte en meedogenloos in de details.

De vrouw van de Research Triangle – 33 jaar oud

Sara is data-analiste bij een startup. Leergierig, briljant en goed voorbereid werkt ze in een omgeving die zich verkoopt als progressief, “Europees” en modern.

De waarheid: – lange werkdagen – eindeloze verwachtingen – doelen die elke week veranderen – jonge managers die mensen opbranden zonder het te beseffen – vrouwen die twee keer zo hard moeten werken voor de helft van de erkenning.

Sara heeft gestudeerd, jaren geïnvesteerd, haar leven en haar tijd opgeofferd. En nu zit ze in een systeem dat haar op dezelfde dag toejuicht en verteert.

Haar afwezigheid is professioneel: ze is onmisbaar om de toekomst te bouwen, maar ze heeft geen netwerk dat haar beschermt.

De plattelandsvrouw – 49 jaar oud

Honderd kilometer van de moderniteit ligt een ander Noord-Carolina. Verspreide huizen, tabaks- en sojavelden, lange winters, harde zomers. Wegen zonder stoep, zonder winkels, zonder iets.

Linda woont in een van deze streken. Ze werkt parttime in een plaatselijke winkel. Voor alles legt ze kilometers af: dokter, apotheek, school, bank. Haar hele dag rust op haar schouders: – kinderen – huis – ouderen – werk – boodschappen – noodgevallen die ze alleen oplost.

Ze kan niet kiezen. Ze kan niet veranderen. Ze kan de sleur niet doorbreken die de kilometers haar opleggen.

Haar afwezigheid is geografisch: ze woont te ver weg om gezien te worden.

De Afro-Amerikaanse vrouw uit de middelgrote stad –

38 jaar oud Kim werkt in een callcenter in Charlotte. Ze werkt met scripts, timers, statistieken en leidinggevenden die elke pauze in de gaten houden.

Ze heeft twee kinderen en een moeder om voor te zorgen. De stad groeit, bedrijven komen, wolkenkrabbers rijzen op. Maar de echte kansen komen niet bij haar.

Noord-Carolina praat over ontwikkeling, maar die ontwikkeling trekt over de zwarte gemeenschappen heen zonder te stoppen.

Kim draagt: – emotioneel slopend werk – de schoolgang van de kinderen – dagelijkse uitputting – stijgende kosten – sociale mobiliteit die niet echt bestaat.

Haar afwezigheid is raciaal en economisch: ze is de pijler van de stad, maar komt nooit bovenaan.

De vrouw van de kusten – 41 jaar oud

Tanya woont aan de kust. De zee is mooi, de huizen zijn goed onderhouden en het toerisme is sterk. Maar het echte leven is iets anders.

Werk in een resort: – kamers – wasserij – schoonmaak – ontvangst van toeristen – lange diensten – lage lonen

De zomer is overvol. De winter is stilte en rekeningen die niet kloppen.

Het kustgebied van Noord-Carolina is fotogeniek, maar het steunt op het zwoegen van vrouwen die die rijkdom nooit zullen zien.

Haar afwezigheid is economisch: alles draait om het toerisme, maar wie het draagt, krijgt niet wat haar toekomt.

Epiloog – Noord-Carolina

Noord-Carolina is een staat die verdeeld is door krachten die te ver uit elkaar liggen. Vrouwen betalen overal de prijs: in de technologie die kansen belooft maar geen steun, op het platteland dat isoleert, in steden die groeien zonder iedereen mee te nemen, en aan kusten die leven van korte en zware seizoenen.

Het is een uitwissing die tegelijk modern en oeroud is. Vrouwen zijn de drijvende kracht in elke hoek van de staat, maar de staat beschouwt hen als een noodzakelijke aanwezigheid.

Beschouwing – Noord-Carolina

Elke staat in dit deel laat een andere vorm van afwezigheid zien. Noord-Carolina toont de afwezigheid die voortkomt uit innerlijke afstand: de kloof tussen rijk en arm, tussen stad en platteland, tussen nieuw en oud, tussen wat de staat belooft en wat hij biedt.

De vrouw leeft altijd in het midden. Zij is de lijn die werelden verbindt die niet met elkaar praten. En juist omdat zij alles bij elkaar houdt, zet niemand haar in het middelpunt.

Dit hoofdstuk dient om het zonder filters te zeggen: moderniteit op zich bevrijdt niemand. We moeten erkennen wie haar werkelijk draagt.

NOORD-DAKOTA

Noord-Dakota is een onverbiddelijk land. Extreme winters, winden die de huid opensnijden, lange, lege wegen, kleine, afgelegen stadjes, onzichtbare inheemse gemeenschappen en olievelden die het landschap beheersen.

Het is een staat waar vrouwen leven tussen twee tegengestelde krachten: een natuur die de wet stelt en een samenleving die niet verandert.

Het is een plek die uithoudingsvermogen meer beloont dan geluk. En binnen deze logica verdwijnen vrouwen in de details van elke dag: – in slecht betaalde banen – in geografische eenzaamheid – in het gebrek aan voorzieningen – in harde gezinsrollen – in afgelegen gemeenschappen – in de ritmes die een door mannen gedomineerde economie oplegt.

Noord-Dakota is niet slecht. Het is ruw. En in die ruwheid worden veel vrouwen geruisloos opgeslokt.

De vrouw van het olieveld – 35 jaar oud

Jessica woont in Williston, de oliestad. Ze werkt als coördinatiemedewerkster in een installatie. Ze is een van de weinige vrouwen in een door mannen gedomineerde omgeving, met zware diensten, enorme vrachtwagens, werkplaatsen en voortdurend lawaai.

Elke dag is een test: – ongepaste grappen – nutteloze opmerkingen – respect dat je tienvoudig moet verdienen – risico op het werk – nul privacy.

Het loon is goed, maar de menselijke prijs is enorm. Ze heeft geen echte vriendinnen. Ze heeft geen vaste relaties. Ze heeft geen

netwerk dat haar steunt.

Haar afwezigheid is sociaal: omringd door mannen, en toch alleen.

De inheemse vrouw – 40 jaar oud

Veel inheemse gemeenschappen in Noord-Dakota leven vergeten. Er zijn weinig woningen, er ontbreken kansen, de scholen zijn zwak en de ziekenhuizen ver weg. Inheemse vrouwen dragen een erfenis van wonden die de staat nooit heeft geheeld.

Alana heeft vier kinderen. Ze werkt parttime in een buurtcentrum. De geschiedenis van haar volk staat overal geschreven: in hun gezichten, in hun stiltes, in hun afwezigheden.

De problemen zijn constant: – werkloosheid – wijdverbreide verslavingen – vrijwel onbestaande steun van de staat – kwetsbare infrastructuur – sociale depressie.

Haar afwezigheid is historisch en structureel: de cultuur is sterk, maar het heden negeert haar.

De vrouw van de piepkleine stadjes – 50 jaar

Noord-Dakota bestaat uit stadjes die niet op de kaart staan. Vijf straten, een school, een kerk en een benzinestation.

Karen woont in een daarvan. Ze werkt in een kleine kruidenierszaak. Elke dag ziet ze dezelfde mensen, dezelfde gebaren, dezelfde gesprekken.

Voor een ziekenhuis moeten ze een uur rijden. Voor een ander werk nog langer. Om ook maar iets nieuws te vinden, ben je twee uur onderweg.

Haar afwezigheid is geografisch: ze heeft geen alternatieven. Haar leven wordt bepaald door de plek waar ze woont.

De vrouw van de landbouwgrens – 47 jaar

oud

Megan woont in de meest agrarische streek van de staat. Eindeloze velden, tractoren, gewassen, sneeuw die te vroeg valt.

Werk op de boerderij: – dieren – gereedschap – stallen – onderhoud – boekhouding – koken – gezin – noodgevallen die altijd geregeld moeten worden.

De boerin draagt hier meer dan het dubbele van wat ze lijkt te dragen. En armen, hoofd, beheer, ruggengraat. Maar het wordt allemaal omschreven als “hulp op de boerderij”.

Haar afwezigheid is cultureel: ze doet alles, maar wordt nooit erkend als centraal onderdeel van de economie.

Epiloog – Noord-Dakota

Noord-Dakota is een staat die niet beschermt. Hij eist kracht, hij eist weerstand, hij eist geduld. De vrouw antwoordt met volledige inzet, maar de staat antwoordt haar niet.

Van het olieveld tot het inheemse reservaat, van piepkleine dorpjes tot afgelegen boerderijen: vrouwen verdwijnen niet, ze worden opgeslokt door het land, alsof hun aanwezigheid vanzelfsprekend is.

Beschouwing – Noord-Dakota

Elke afwezigheid heeft een oorzaak. In Noord-Dakota is de oorzaak het land zelf: groot, hard, afgelegen, inefficiënt, mannelijk in zijn economie, traag in zijn verandering.

De vrouw leeft in een landschap dat geen ruimte heeft voor kwetsbaarheid, in een samenleving die haar zwoegen beschouwt

als een onvermijdelijk deel van het decor.

Ze is niet onzichtbaar omdat ze niet waardevol is: ze is onzichtbaar omdat het land hier groter is dan de mensen.

En dit hoofdstuk dient om ons eraan te herinneren: kracht is geen keuze. Op sommige plekken is het de enige mogelijkheid.

OHIO

Ohio is een spiegel van het stille Amerika. Het is een staat van ingestorte industriesteden, stuurloze buitenwijken, lege gezinnen, vluchtende jongeren en banen die niets meer garanderen. Het is een land dat ooit alles produceerde en nu verwachtingen produceert: de verwachting van een betere toekomst, de verwachting van een kans die nooit komt, de verwachting van een verandering die langzaam beweegt, stilstaand.

De vrouw houdt hier delen bij elkaar die door de staat gedragen zouden moeten worden: – gebroken gezinnen – onzekere inkomens – door drugs gewonde gemeenschappen – huizen die uit elkaar vallen – scholen die het zwaar hebben – overbelaste sociale diensten.

Ohio doodt de vrouw niet. Het beneemt haar de adem. Langzaam, geruisloos, elke dag een beetje.

De vrouw van de ingestorte industriestad – 46

jaar oud

Michelle woont in Cleveland, in een wijk die ooit bruiste van het werk. Haar vader werkte in een fabriek. Haar grootvader ook. Toen veranderde alles: verplaatsingen, sluitingen, faillissementen.

Nu werkt ze in een supermarkt: wisselende diensten, laag loon, geen zekerheid. Elke maand moet ze chirurgisch nauwkeurig rekenen om niet failliet te gaan.

Het huis is oud, de wijk is kwetsbaar, de kansen zijn gering.

Haar afwezigheid is economisch en generationeel: ze leeft precies op het punt waar een hele industriële identiteit is ingestort en de vrouwen heeft meegesleurd die geen andere toekomst konden kiezen.

De vrouw die een gezin grootbrengt tijdens de opioïden-

crisis – 38 jaar oud Ohio is een van de hoofdsteden van de opioïdenepidemie in Amerika. Farmaceutische bedrijven, toegeeflijke artsen, kwetsbare gemeenschappen: een langzame explosie die hele gezinnen heeft verwoest.

Emily woont in Dayton. Haar man is drie jaar geleden aan een overdosis gestorven. Ze heeft twee kinderen en werkt als receptioniste in een kliniek. Elke dag ziet ze bekende gezichten: wanhopige moeders, gebroken jongeren, vaders die het niet hebben gehaald.

Ohio praat over de “opioïdencrisis”. Zij praat over afwezigheid: een verloren man, een gebroken gezin, een last die volledig op haar schouders valt.

Haar afwezigheid is emotioneel en sociaal: zij houdt de kinderen thuis en het werk drijvende, terwijl het systeem dat het probleem heeft veroorzaakt niets doet om het op te lossen.

De arme witte vrouw uit de buitenwijk – 28 jaar oud

Samantha woont in een buitenwijk die uit een saaie film lijkt te komen: Walmart, benzinestations, prefabhuizen, fastfoodrestaurants, eindeloze parkeerterreinen.

Ze werkt bij een McDonald's. Steeds dezelfde diensten, automatische bewegingen, zenuwachtige klanten en elke maand een andere leiding. Ze verdient genoeg om te overleven, maar nooit genoeg om te groeien.

Haar moeder werkt niet meer. Haar partner is er nu eens wel, dan weer niet. Ze heeft dromen waarvan ze niet weet waar ze ze moet laten. Haar afwezigheid is gemeenschappelijk: ze is omringd door mensen in dezelfde situatie, en dat maakt de inspanning nog onzichtbaarder.

Niemand ziet wat voor te velen normaal is.

De vrouw van het landbouwgebied – 54 jaar oud

Buiten de steden ligt een Ohio dat leeft van landbouw, kleinvee en lichamelijk werk. Hier zorgen vrouwen voor alles: boekhouding, dieren, gewassen, kinderen, ouderen en het huis.

Linda woont op een boerderij bij Lancaster. Haar kinderen zijn groot, haar man werkt buiten de deur en zij blijft achter om alles te regelen wat het land vraagt.

Ze werkt zeven dagen per week, in hitte, kou, regen en sneeuw. Er is geen vrije dag. Er is geen mentale rust. Er is geen erkenning.

Haar afwezigheid is cultureel: het wordt vanzelfsprekend gevonden dat de boerin "het redt". Ja, ze heeft het gered. Maar de prijs is altijd voor haar.

Epiloog – Ohio

Ohio is een staat waarvan veel is afgenomen, en die heeft geleerd af te nemen van wie de minste stem heeft.

Vrouwen vragen hier geen wonderen. Ze vragen stabiliteit, bescherming, echte kansen. Ze krijgen er brokstukken van.

Van gevallen industriesteden tot wijken die door opioïden zijn aangetast, tot witte buitenwijken zonder toekomst, tot landbouwgrond die nooit rust: vrouwen houden bij elkaar wat de staat niet meer draagt.

Beschouwing – Ohio

De afwezigheid van vrouwen in Ohio is niet het gevolg van één enkele oorzaak. Ze is het gevolg van een samenloop van alle breuken: economisch, sociaal, gezondheid, gezin en gemeenschap.

Hier leeft de vrouw in de breuk tussen wat Ohio was en wat het niet meer kan worden.

Het is een afwezigheid die geen lawaai maakt, omdat ze normaal is geworden.

En de taak van deze bladzijden is precies dit: het onzichtbare zichtbaar maken, een gezicht geven aan wie alles draagt zonder ooit genoemd te worden.

OKLAHOMA

Oklahoma leeft in een voortdurende spanning tussen verleden en heden. Het is een staat vol land, wind, kerken, plattelandsgemeenschappen, middelgrote steden in verandering en een inheems erfgoed dat de staat maar half heeft erkend. Het is

een land dat door elk soort storm is geteisterd: economisch, klimatologisch, sociaal en cultureel.

En elke storm valt altijd op dezelfde schouders: die van de vrouwen.

In Oklahoma worden vrouwen ingemetseld in starre rollen, verpletterd door wijdverbreide armoede, onzichtbaar gemaakt door een religie die veel over het gezin praat maar weinig over echte bescherming. Het is een staat die gedijt op weerstand, en vrouwen zijn zijn meest versleten pijlers.

De vrouw van de Bible Belt – 32 jaar oud

Hannah werd geboren in een wereld waarin alles al besloten was: hoe je je kleedt, hoe je praat, hoe je je gedraagt, wat je gelooft, wat je vermijdt.

Gezin, gemeenschap, kerk: drie concentrische cirkels die haar leven bepalen.

Ze heeft een man, twee kinderen en een bescheiden huis. Haar dag wordt bepaald door: – de school van de kinderen – boodschappen – de kerk – verplicht vrijwilligerswerk – gezinsplichten – nul mentale ruimte.

Ze kan geen twijfels uiten. Ze kan niet echt kiezen. Ze kan de kooi niet verlaten zonder als verraadster van de gemeenschap te worden veroordeeld.

Haar afwezigheid is cultureel en spiritueel: ze is voortdurend aanwezig, maar als functionele figuur, niet als volledig mens.

De inheemse vrouw – 45 jaar oud

Oklahoma heeft een van de grootste inheems-Amerikaanse bevolkingen van het land. Maar de kloof tussen cultuur en welvaart is enorm.

Kayla is lid van de Cherokee Nation. Ze werkt in een cultureel centrum. Ze houdt de taal, de tradities, de rituelen en de verhalen levend.

Buiten die wereld is de werkelijkheid echter hard: – onderbetaalde scholen – kwetsbare gezondheidszorg – wijdverbreide verslavingen – slecht betaalde banen – subtiele en voortdurende discriminatie. Ze draagt gemeenschap, gezin en identiteit. En niemand beschermt haar zoals ze verdient.

Haar afwezigheid is historisch: de staat heeft zijn identiteit gebouwd op de inheemse volken en heeft hen daarna alleen gelaten.

De vrouw uit de door tornado's getroffen gebieden – 39 jaar oud

Oklahoma is een van de staten die het zwaarst door tornado's worden getroffen. Het kan elk jaar gebeuren, elk seizoen. En als het gebeurt, vaagt het alles weg.

Rachel woont in een gebied dat herhaaldelijk is getroffen. Ze heeft in haar leven twee huizen verloren: een als kind, een als volwassene.

Ze werkt als lerares. En elk jaar moet ze haar leerlingen trainen voor oefeningen: zich verstoppen, zich beschermen, het geluid van de angst negeren.

Haar leven bestaat uit wederopbouw: van huizen, van routine, van stabiliteit.

Haar afwezigheid is klimatologisch: hier heerst de natuur, en wie de gevolgen betaalt, zijn altijd de gezinnen, dat wil zeggen de vrouwen.

De vrouw met een laag inkomen – 29 jaar oud

Brooklyn — een gangbare naam in de streek, geen stad — woont in een buitenwijk van Tulsa. Oude huizen, kapotte wegen, bussen die komen wanneer ze willen.

Ze werkt in een fastfoodrestaurant. Gebroken diensten, roosterwijzigingen op het laatste moment, een minimaal loon. Ze heeft een dochtertje van drie. De kinderopvang kost meer dan haar salaris. Ze heeft twee mogelijkheden: het kind achterlaten bij iemand die ze niet vertrouwt of haar baan verliezen. Haar wereld bestaat uit: – achterstallige rekeningen – voedselbonnen – rennen – voortdurende angst – kleine dromen die nooit uitkomen.

Haar afwezigheid is economisch en systemisch: Oklahoma duwt wie het al gemaakt heeft vooruit en laat wie in deze buitenwijken geboren is achter.

Epiloog – Oklahoma

Oklahoma is een staat die eenvoudig lijkt, maar het is een van de moeilijkste om in te leven.

Vrouwen zijn gevangenen van drie immense krachten: – de religie die hen vasthoudt – de armoede die hen uitput – het klimaat dat hen verwoest.

Elke wederopbouw, elke redding, elk kwetsbaar evenwicht gaat door haar heen. Maar de staat geeft zelden iets terug.

Beschouwing – Oklahoma

De vrouwelijke afwezigheid in Oklahoma komt voort uit een gevaarlijke mengeling: sterke traditie, aanhoudende armoede, onzichtbare inheemse identiteiten en een natuur die niet vergeeft.

Hier leeft de vrouw in een voortdurende tegenspraak: onmisbaar zijn en genegeerd worden.

Dit hoofdstuk laat één ding duidelijk zien: ontbering is geen rechtvaardigheid. Weerstand is geen vrijheid. Overleven is geen vooruitgang.

En in Oklahoma leven vrouwen al te vaak niet: ze houden stand.

OREGON

Oregon leeft van de meest subtiele tegenstrijdigheid van de Verenigde Staten: een schoon, groen, liberaal imago, perfect voor toeristen en politieke campagnes, en een sociale werkelijkheid vol diepe barsten.

Portland, gevierd als progressieve stad, is ook een enorm centrum van dakloosheid, verslaving, crisis in de geestelijke gezondheid en groeiende ongelijkheid. Buiten Portland is Oregon een veranderend, afgelegen platteland, uiterst arme witte gemeenschappen, onzekere banen, minimale middelen en sluimerende spanningen.

De vrouw verdwijnt hier niet door een gebrek aan rol, maar door overbelasting:

– gezinnen met één inkomen – afhankelijkheid van de partner – gebrek aan voorzieningen – geografisch isolement – onzeker werk – buitensporige kosten – gebrek aan echte bescherming

Oregon is mooi om naar te kijken, maar zwaar om in te leven.

De vrouw uit Portland – 29 jaar oud

Julia woont aan de East Side van Portland. Ze werkt in een natuurvoedingswinkel, kan de huur nauwelijks betalen en deelt een huis met twee andere mensen.

Portland presenteert zich als een “open, gevoelige, sociale” stad, maar de waarheid bestaat uit: – straten vol daklozen – overal een crisis in de geestelijke gezondheid – verstopte voorzieningen – laagbetaalde banen – voortdurend stijgende huren. Julia is een van die mensen die de stad gebruikt als symbool van haar “jeugdige geest”, maar haar behandelt als een anoniem nummer.

Haar afwezigheid is sociaal: ze is overal in de discussies, maar nergens in de oplossingen.

De immigrantenvrouw in de horeca –

34 jaar oud Rosa kwam uit Guatemala. Ze werkt in de keuken van een restaurant dat altijd vol is, altijd lawaaierig, altijd gespannen.

Tien uur per dag, zes dagen per week. Laag loon, geen verzekering, voortdurend zweet, hitte en lawaai.

Veel mannelijke collega’s denken dat ze grappen mogen maken zoals ze willen. Ze doen het niet uit kwaadwilligheid; ze doen het uit onwetendheid en traditie. Maar het weegt op haar. Ze wordt opgevreten door opmerkingen, blikken en grove grappen.

Buiten het werk stuurt ze geld naar haar familie. Binnen het werk houdt ze alles drijvende.

Haar afwezigheid is economisch en cultureel: zij laat een hele sector draaien, maar blijft voor iedereen onzichtbaar.

De plattelandsvrouw – 52 jaar oud

In het oosten van Oregon zijn er stadjes die in 1985 lijken te zijn blijven steken. Weinig huizen, lange wegen, strenge winters en een gebrekkig telefoonbereik.

Karen woont in een daarvan. Ze heeft een kleine boerderij, een paar dieren en een bijbaan in een winkel. Ze doet alles zelf. Als je een dokter nodig hebt, moet je een uur rijden. Als je welke dienst ook nodig hebt, moet je dagen van tevoren plannen. Als er iets misgaat, is er niemand.

Haar afwezigheid is geografisch: ze leeft ver van de wereld, en niet uit vrije keuze.

De vrouw die een gezin draagt dat verwoest is door

verslaving – 43 jaar oud Oregon is een van de staten met de hoogste verslavingscijfers. Opioïden, methamfetamine, alcohol. Een langzame lawine die nooit stopt.

Tessa heeft een partner die inmiddels verloren is. Twee jonge kinderen. Een baan als caissière in een supermarkt. Elke dag moet ze de kinderen beschermen, omgaan met een man die ze niet meer herkent, de boekhouding op orde houden en vechten tegen een systeem dat geen oplossingen biedt.

Haar afwezigheid is institutioneel: de samenleving praat al jaren over een “crisis”, maar voor wie die thuis beleeft, verandert er niets.

Epiloog – Oregon

Oregon is een staat die zichzelf goed aanprijst, maar zichzelf slecht beschermt.

Vrouwen leven tussen twee uitersten: – een esthetisch progressivisme – een agressieve sociale werkelijkheid.

Zij is het die de klap van de ongelijkheid opvangt, die kwetsbare gezinnen draagt, die in de meest uitgebuite sectoren werkt, die gemeenschappen draagt die door de politiek vergeten zijn.

De schoonheid van Oregon is niet genoeg om het te redden.

Beschouwing – Oregon

De afwezigheid van vrouwen in Oregon komt voort uit een harde waarheid: alleen zeggen dat je modern bent, is niet genoeg om het te zijn.

Vrouwen betalen hier drie prijzen: – de kosten van levensonderhoud – onzeker werk – sociaal en geografisch isolement.

Het is een afwezigheid die niet voortkomt uit een direct conflict, maar uit algemene onverschilligheid.

En dit hoofdstuk maakt het duidelijk: achter de bossen, de bergen, de volmaakte meren ligt een Amerika dat niet werkt. En dat weegt volledig op de vrouwen.

PENNSYLVANIA

Pennsylvania is een van de meest verdeelde staten van Amerika. Aan de ene kant de grote steden — Philadelphia en Pittsburgh — doordrenkt van geschiedenis, ongelijkheid, onvoltooide wedergeboorten en gemeenschappen die nog open littekens dragen. Aan de andere kant een landelijk en conservatief achterland, boerderijen, gesloten mijnen, stilstaande stadjes en ouderwetse mentaliteiten.

Hier verdwijnen vrouwen op vier manieren: – in de arme buitenwijken – in de Afro-Amerikaanse gemeenschappen die door geweld getekend zijn – op het stilstaande platteland – in de moderne steden die hen verteren.

Pennsylvania is een staat die niet vergeeft wie met weinig geboren is. En vrouwen zijn, zoals altijd, degenen die de hoogste prijs betalen.

De vrouw uit de arme buitenwijken van Philadelphia

– 34 jaar oud Shan woont in North Philadelphia. Het is een harde wijk, met scholen die het zwaar hebben en straten waar je de spanning zelfs op klaarlichte dag voelt.

Ze werkt in een discountwinkel. Ze heeft een dochtertje van zes. Elke ochtend brengt ze haar naar school met een mengeling van hoop en angst: hoop dat ze een betere toekomst krijgt, angst dat de wijk haar zal opslokken.

De lonen zijn laag, de kosten hoog, de voorzieningen ontoereikend. De stad viert haar “heropleving”, maar die heropleving bereikt haar huis nooit.

Haar afwezigheid is stedelijk: ze leeft precies op het punt waar de stad beslist wie aandacht verdient en wie niet.

De Rust Belt-vrouw uit Pittsburgh – 48 jaar oud

Pittsburgh is “tech”, “universitair” en “innovatief” geworden. Maar de arbeidersstad is niet verdwenen: ze is alleen verhuisd naar de buitenwijken, waar niemand kijkt.

Linda was lasser. Toen de fabriek sloot, vond ze alleen nog parttimebanen: supermarkten, schoonmaak en dienstverlening.

De economische omvorming heeft hoogopgeleide jongeren beloond. Niet vrouwen zoals zij.

Haar afwezigheid is industrieel: de nieuwe stad heeft geen plaats gegeven aan wie de oude heeft gebouwd.

De plattelandsvrouw – 55 jaar oud

Buiten de steden is Pennsylvania een ander land: heuvels, boerderijen, piepkleine stadjes, overal kerken, een mentaliteit die al generaties niet is veranderd.

Mary is hier opgegroeid. Ze heeft een huis, een stukje grond, een man die af en toe werkt en volwassen kinderen.

Ze doet alles: – huis – dieren – rekeningen – koken – de zorg voor de ouderen – de brug vormen tussen families.

Ze wordt gerespecteerd, zeker. Maar als functie, niet als persoon.

Haar afwezigheid is cultureel: elke rol is al geschreven.

De immigrantenvrouw uit Allentown – 37 jaar oud

Allentown zit vol Latijns-Amerikaanse, Afrikaanse, Arabische en Aziatische immigranten. De economie steunt op hen.

Rime werkt in een fabriek, ochtenddienst. Haar man werkt in de nachtdienst. Ze zien elkaar maar een paar uur per dag.

Het loon is nooit genoeg, het werk is lichamelijk, de lopende banden zijn lawaaierig en meedogenloos.

Ze spreekt twee talen, voedt drie kinderen op en draait dubbele diensten als het nodig is. Haar afwezigheid is economisch en taalkundig: zij is een onmisbare aanwezigheid in de stad, maar ze bestaat niet voor wie de beslissingen neemt.

Epiloog – Pennsylvania

Pennsylvania is een staat die in het midden leeft: half modern, half vastgelopen, half rijk, half arm, half progressief, half vastgeroest in het verleden.

Vrouwen leven in de kieren. En ze houden alles bij elkaar wat afbrokkelt: gezinnen, scholen, wijken, kwetsbare economieën.

Maar het systeem beschouwt haar als een figurant, nooit als hoofdpersoon.

Beschouwing – Pennsylvania De afwezigheid van vrouwen in Pennsylvania komt voort uit innerlijke afstand: de afstand tussen wat de staat was en wat hij zou willen zijn.

De grote steden verteren, het platteland krimpt, de middelgrote economieën laten los.

De vrouw wordt uiteindelijk platgedrukt in het midden, waar niemand echt kijkt.

Dit hoofdstuk maakt het duidelijk: vermoeidheid is geen noodgeval van één dag, het is de dagelijkse norm voor duizenden vrouwen.

RHODE ISLAND

Rhode Island is een miniatuur van alles wat in Amerika werkt en alles wat er breekt: – dure kuststeden – arme buitenwijken – verdwenen industrie – enorme migrantengemeenschappen – beperkte voorzieningen – schrijnende sociale tegenstellingen.

Providence is het middelpunt: cultureel, academisch en artistiek. Maar naast de universiteiten ligt een van de meest onderschatte stedelijke armoedes van het Oosten. Buiten de stad overleven

kleine stadjes van minimale banen, seizoenswerk op zee en industrieën die niet terugkomen.

De vrouw verdwijnt hier door samendrukking:

alles kost te veel, alles is te dichtbij, alles is te klein om te ontsnappen.

De latina uit Providence – 30 jaar oud

Marisol woont aan de South Side, een van de armste wijken van de stad. Ze maakt bij zonsopgang kantoren schoon en ’s avonds restaurants. Twee banen, geen zekerheid.

Providence noemt zichzelf graag een “creatieve stad”. Voor haar betekent creativiteit simpelweg de eindjes aan elkaar knopen.

Ze heeft geen verzekering. Ze heeft geen vakantiedagen. Ze heeft geen marge.

Haar afwezigheid is economisch en taalkundig: ze werkt zo hard als drie mensen, maar voor de staat is ze een statistiek.

De werkstudente – 22 jaar oud

Brown University trekt studenten van over de hele wereld aan. Maar wie uit een bescheiden gezin komt, beleeft een ander Rhode Island.

Rachel studeert sociologie, werkt in een bibliotheek, staat in het weekend achter de bar en deelt een te dure studio.

Ze is intelligent, bekwaam, vastberaden, maar ze staat onder enorme druk: – studie – werk – schulden – onzekere toekomst.

Haar afwezigheid is academisch: de universiteit viert diversiteit, maar beschermt niet wie studie en overleven combineert.

De seizoensvrouw van de kust – 41 jaar oud

Newport is prachtig voor wie er op bezoek komt. Een ramp voor wie er het hele jaar woont.

Tanya werkt ’s zomers in een restaurant aan de haven. ’s Winters zoekt ze elk werk dat er maar is: winkels, schoonmaak, kleine contracten.

Rijke toeristen, arme bewoners.

Haar afwezigheid is seizoensgebonden: drie maanden is ze onmisbaar, de andere negen onzichtbaar.

De vrouw uit het kleine stadje – 54 jaar oud

Buiten Providence ligt een vergeten Rhode Island: oude textielfabrieken, rode gebouwen, verweerde straten. Linda werkt in een industriële wasserij. Repetitieve bewegingen, hete stoom, diensten die nooit eindigen.

De lonen zijn minimaal, het werk is zwaar, de toekomst blijft onveranderd.

Haar afwezigheid is industrieel: zij werkt in de schaduw van een economisch verleden dat nooit terugkomt.

Epiloog – Rhode Island

Rhode Island is klein, maar zijn problemen zijn enorm: hoge huren, lage lonen, beperkte kansen.

Vrouwen leven verpletterd door dit alles. Altijd in de frontlinie, nooit beschermd.

Beschouwing – Rhode Island

De afwezigheid van vrouwen komt hier voort uit een paradox: een piepkleine staat die niemand kan beschermen.

Het is een afwezigheid van microruimtes en microkansen: te klein om te klimmen, te nauw om te ontsnappen.

En in deze verstikte ruimtes besturen vrouwen een hele staat die hen als deel van het landschap beschouwt.

ZUID-CAROLINA

Zuid-Carolina is een staat van scherpe contrasten: volmaakte stranden en extreme armoede, koloniale geschiedenis en nog altijd arme zwarte gemeenschappen, groeiende steden en stilstaande buitenwijken, toerisme als op een ansichtkaart en slecht betaalde banen. Het is een van de plekken waar vrouwen de zwaarste last dragen, tussen traditie, religie, gezin, onbetaalbare kosten en gebrekkige voorzieningen. En het is ook een van de landen waar over de vrijheid van vrouwen nog altijd wordt gediscussieerd, waar ze beperkt en gecontroleerd wordt.

Zuid-Carolina kleedt zich netjes wanneer het moet, maar zijn ruggengraat wordt overeind gehouden door vrouwen die niemand ziet.

De Afro-Amerikaanse vrouw van het Lowcountry – 36

jaar oud

Amina woont in Charleston, in een Gullah Geechee-gemeenschap. Ze draagt een enorme culturele erfenis: een geschiedenis van slavernij, verzet en een identiteit die ondanks alles bewaard is gebleven.

Ze werkt in een toeristisch restaurant in het centrum. Ze serveert gerechten die geïnspireerd zijn op haar cultuur aan mensen die niets van haar geschiedenis weten.

Ze is moeder, dochter en werkende vrouw. Ze draait lange diensten, krijgt een loon dat hoog is voor de stad maar laag om er te wonen, want Charleston is te duur geworden voor wie er geboren is.

Haar afwezigheid is historisch en stedelijk: de geschiedenis van de zwarte bevolking is hier de basis van alles, maar ze blijft buiten het officiële verhaal.

De witte vrouw van het conservatieve Zuiden – 42

jaar oud

Megan woont in een landelijk gebied tussen Anderson en Greenwood. Haar familie is conservatief, de kerk staat centraal en de gemeenschap is gesloten. Hier zijn de regels niet geschreven, maar ze zijn strenger dan de wet. Haar man werkt in de bouw, zij werkt als caissière in een warenhuis.

Elke keuze wordt gewogen: hoe je je kleedt, wat je zegt, wat je denkt. Scheiden wordt als een schandaal gezien. Geen kinderen hebben is een zonde. Om zelfstandigheid vragen is “gebrek aan geloof”.

Haar afwezigheid is cultureel: ze leeft in een rol die anderen hebben bepaald, en die veranderen betekent alles verliezen.

De toerismevrouw in Myrtle Beach – 29 jaar oud

Jamie werkt in een hotel aan de kust. ’s Zomers aan de receptie, ’s winters in de schoonmaak, wat er maar nodig is.

Myrtle Beach lijkt een paradijs voor wie er op bezoek komt, maar het is een kooi voor wie er werkt: lage lonen, hoge huren, volledige seizoensgebondenheid, nul stabiliteit.

Jamie woont in een klein, gedeeld appartement. Ze werkt zes dagen per week. En als het seizoen voorbij is, moet ze hopen op een zachte winter.

Haar afwezigheid is economisch: alles draait om de toeristen; niets draait om de bewoners.

De onverzekerde vrouw – 55 jaar oud

Zuid-Carolina is een van de staten met de minste toegang tot gezondheidszorg. Veel werkende vrouwen zijn onverzekerd. Velen zien af van essentiële zorg. Linda werkt als schoonmaakster in een kliniek. Ze ziet de gezondheidszorg elke dag van binnenuit, maar ze kan die zelf niet betalen.

Ze heeft chronische pijn in haar handen, maar ze kan niet stoppen. Ze is bang voor een medisch onderzoek, omdat ze weet dat ze de behandeling niet kan betalen.

Haar afwezigheid is een kwestie van gezondheid: ze werkt rond de zorg voor anderen en heeft geen recht op haar eigen zorg.

Epiloog – Zuid-Carolina

Zuid-Carolina is een staat die in voortdurende spanning leeft tussen moderniteit en traditie, tussen zichtbare rijkdom en verborgen armoede.

Vrouwen betalen voor alle tegenstrijdigheden: – starre religie – gesloten rollen – uitbuitend toerisme – diepgeworteld racisme – onbereikbare gezondheidszorg – te lage lonen.

Zij is een draagzuil, maar wordt behandeld als een kleine versiering.

Beschouwing – Zuid-Carolina

Hier komt de afwezigheid van vrouwen voort uit de perfecte verstrengeling van: een zware geschiedenis, een overheersende religie en een kwetsbare economie.

Vrouwen leven gevangen tussen verleden en heden: het verleden beperkt hen, het heden verteert hen, en de toekomst is niet gegarandeerd.

En dit hoofdstuk dient om de naakte waarheid te tonen: Zuid-Carolina is niet traag omdat het dat wil. Het is traag omdat het niet wil veranderen. En wie voor deze stilstand betaalt, zijn altijd de vrouwen.

Ferdinando Frega